

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

P9_TA(2021)0143

Ochrona gleb

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie ochrony gleb (2021/2548(RSP))

(2021/C 506/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 191,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 12 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany klimatu,
- uwzględniając konkluzje Rady z 23 października 2020 r. pt. „Bioróżnorodność – potrzeba podjęcia pilnych działań”,
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety”⁽¹⁾ (7. EAP), a także zawartą w niej wizję na okres do 2050 r.,
- uwzględniając dyrektywę 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującą udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zarządzania szkodami wyrządzonym środowisku naturalnemu⁽³⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji w sprawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy dla ochrony gleby oraz zmieniającej dyrektywę 2004/35/WE (COM(2006)0232),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola)⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 86/278/EWG z 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie⁽⁶⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽⁷⁾ („dyrektywa azotanowa”),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z 21 października 2009 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów⁽⁸⁾, ze zmianami,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych⁽⁹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1102/2008⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171.

⁽²⁾ Dz.U. L 156 z 25.6.2003, s. 17.

⁽³⁾ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 181 z 4.7.1986, s. 6.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 344 z 17.12.2016, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 137 z 24.5.2017, s. 1.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 ⁽²⁾,
- uwzględniając wytyczne polityczne Komisji na lata 2019–2024, w szczególności dążenie do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń w Europie,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 (COM(2018)0392),
- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. zatytułowany „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. (na rzecz 8. unijnego programu działań w zakresie środowiska) (COM(2020)0652),
- uwzględniając komunikat Komisji z 20 maja 2020 r. zatytułowany „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),
- uwzględniając sprawozdanie pt. *Status of the World Soil Resources* [Stan zasobów glebowych świata] opublikowane w 2015 r. przez Międzyrządowy Panel Techniczny ds. Gleb (ITPS), globalne partnerstwo na rzecz gleb (GSP) oraz Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO),
- uwzględniając komunikat Komisji z 20 maja 2020 r. zatytułowany „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020)0381),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 13 lutego 2021 r. pt. „Realizacja strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby i prowadzone działania” (COM(2021)0046),
- uwzględniając komunikat Komisji z 20 września 2011 r. pt. „Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy” (COM(2011)0571),
- uwzględniając komunikat Komisji z 11 marca 2020 r. zatytułowany „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (COM(2020)0098),
- uwzględniając komunikat Komisji z 14 października 2020 r. zatytułowany „Strategia w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności na rzecz nietoksycznego środowiska” (COM(2020)0667),
- uwzględniając komunikat Komisji z 16 kwietnia 2002 r. zatytułowany „W kierunku strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby” (COM(2002)0179),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z 12 kwietnia 2012 r. pt. „Wytyczne dotyczące najlepszych praktyk w zakresie ograniczania, łagodzenia lub kompensowania uszczelniania gleby” (SWD(2012)0101),
- uwzględniając swoją rezolucję z 19 listopada 2003 r. w sprawie komunikatu Komisji pt. „Ku strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby” ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013.

⁽³⁾ Dz.U. C 87 E z 7.4.2004, s. 395.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z 13 listopada 2007 r. w sprawie strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 16 stycznia 2020 r. w sprawie 15. posiedzenia Konferencji Stron (COP15) Konwencji o bioróżnorodności ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej ⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 16 stycznia 2019 r. w sprawie unijnej procedury wydawania zezwoleń na dopuszczenie pestycydów do obrotu ⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając rezolucję z 10 lipca 2020 r. w sprawie strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności ⁽¹⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie nowego planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym ⁽¹⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu ⁽²⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 13 listopada 2007 r. w sprawie strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby ⁽²¹⁾,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z 19 stycznia 2013 r. w sprawie realizacji strategii tematycznej w dziedzinie ochrony ⁽²²⁾,
- uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: W kierunku strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby, COM(2002)0179 ⁽²³⁾,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z 5 lutego 2021 r. w sprawie agroekologii (CDR 3137/2020),
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 33/2018 pt. „Zwalczanie pustynnienia w UE – rosnące zagrożenie wymagające intensyfikacji działań”,
- uwzględniając unijną ocenę adekwatności przepisów UE dotyczących wody (SWD(2019)0439 final),
- uwzględniając agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 oraz cele zrównoważonego rozwoju, w szczególności cel nr 15 dotyczący ochrony, przywrócenia oraz promowania zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważonego gospodarowania lasami, zwalczania pustynnienia, powstrzymania i odwracania procesu degradacji gleby oraz powstrzymania utraty bioróżnorodności,
- uwzględniając dokument pt. *New Leipzig Charter – The transformative power of cities for the common good* [Nowa karta lipska – transformacyjna siła miast dla wspólnego dobra], przyjęty podczas nieformalnego posiedzenia ministerialnego w sprawie obszarów miejskich w dniu 30 listopada 2020 r.,
- uwzględniając porozumienie przyjęte podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP21) w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. (porozumienie paryskie),
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia (UNCCD),
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o bioróżnorodności (CBD),

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 282 E z 6.11.2008, s. 138.

⁽¹⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0015.

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0078.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 411 z 27.11.2020, s. 48.

⁽¹⁸⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0201.

⁽¹⁹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0040.

⁽²⁰⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0005.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 282 E z 6.11.2008, s. 138.

⁽²²⁾ Dz.U. C 17 z 19.1.2013, s. 37.

⁽²³⁾ Dz.U. C 61 z 14.3.2003, s. 49.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

- uwzględniając sprawozdanie z oceny dotyczącej degradacji i renaturalizacji terenu opublikowane 23 marca 2018 r. przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Bioróżnorodności i Funkcjonowania Ekosystemów (IBPES),
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) z 4 grudnia 2019 r. zatytułowane „Środowisko Europy – Stan i prognozy na 2020 r.” (SOER 2020),
- uwzględniając sprawozdanie pt. *A contribution of the JRC to the Environment State and Outlook Report – SOER 2010* [Stan gleby w Europie – wkład JRC w raport perspektywiczny Europejskiej Agencji Środowiska na temat stanu środowiska – SOER 2010], opublikowane przez Komisję i Wspólne Centrum Badawcze w 2012 r.,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) w sprawie zmiany klimatu i gruntów, opublikowane 8 sierpnia 2019 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Biura ONZ ds. Zmniejszania Ryzyka Związanego z Klęskami Żywiłowymi (UNDRR) z 2018 r. pt. „Straty gospodarcze, ubóstwo i klęski żywiołowe: 1998-2017”,
- uwzględniając pytania ustne do Rady i Komisji na temat ochrony gleb (O-000024/2021 – B9-0011/2021 and O-000023/2021 – B9-0010/2021),
- uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
  - A. mając na uwadze, że gleba jest podstawowym, złożonym, wielofunkcyjnym i żywym ekosystemem o kluczowym znaczeniu środowiskowym i społeczno-gospodarczym, który pełni wiele kluczowych funkcji i zapewnia usługi niezbędne dla ludzkiego życia i przetrwania ekosystemów, umożliwiając obecnym i przyszłym pokoleniom zaspokajanie własnych potrzeb;
  - B. mając na uwadze, że gleba Ziemi stanowi największy lądowy magazyn dwutlenku węgla i zawiera około 2 500 gigaton dwutlenku węgla (1 gigatona = 1 mld ton metrycznych), w porównaniu z 800 gigatonami w atmosferze i 560 gigatonami pochodzącymi z roślin i zwierząt; mając na uwadze, że zdrowa gleba ma kluczowe znaczenie dla łagodzenia zmiany klimatu, ponieważ usuwa około 25 % ekwiwalentu dwutlenku węgla emitowanego w związku z wykorzystaniem paliw kopalnych na świecie każdego roku; mając na uwadze, że gleby uprawiane na świecie utraciły od 50 do 70 % swoich pierwotnych zasobów węgla ⁽²⁴⁾;
  - C. mając na uwadze, że w Europie zidentyfikowano ponad 320 podstawowych typów gleby, znacznie różniących się od siebie pod względem fizycznym, chemicznym i biologicznym;
  - D. mając na uwadze, że gleba odgrywa kluczową rolę jako siedlisko i miejsce gromadzenia zasobów genetycznych, ponieważ znajduje się w niej 25 % światowej bioróżnorodności, zapewnia ona najważniejsze usługi ekosystemowe społecznościom lokalnym i w kontekście globalnym, takie jak dostarczanie żywności i surowców, regulację klimatu w drodze sekwestracji dwutlenku węgla, oczyszczanie wody, regulację składników odżywczych i zwalczanie szkodników, a także służy jako platforma działalności człowieka i pomaga zapobiegać powodziom i suszom; mając na uwadze, że procesy glebotwórcze znajdują się wśród procesów ekosystemowych, o których wiadomo, że zanikają w Europie;
  - E. mając na uwadze, że chociaż gleba jest bardzo dynamiczna, jest także bardzo wrażliwa i jest nieodnawialnym, ograniczonym zasobem, biorąc pod uwagę czas trwania procesu glebotwórczego przebiegającego w tempie około jednego centymetra wierzchniej warstwy gleby na 1 000 lat; mając na uwadze, że w związku z tym gleba jest bardzo cennym zasobem;
  - F. mając na uwadze, że grunty rolne są częścią piękna europejskich krajobrazów, w takim samym stopniu jak obszary leśne, wybrzeża, tereny górskie i wszystkie europejskie ekosystemy;

⁽²⁴⁾ Schwartz J.D. 2014 r., *Soil as Carbon Storehouse: New Weapon in Climate Fight?* [Gleba jako magazyn dwutlenku węgla: nowa broń w walce klimatycznej?], *Yale Environment* 360.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

- G. mając na uwadze, że gleby na obszarach trawiastych i w lasach stanowią pochłaniacze dwutlenku węgla netto, gdyż zgodnie z szacunkami usuwają do 80 mln ton dwutlenku węgla każdego roku w UE ⁽²⁵⁾; mając jednak na uwadze, że grunty uprawne i obszary trawiaste w UE stanowią łącznie źródło emisji netto i uwolniły około 75,3 mln ton ekwiwalentu dwutlenku węgla w 2017 r. ⁽²⁶⁾; mając na uwadze, że sektory rolnictwa i leśnictwa odgrywają kluczową rolę w usuwaniu dwutlenku węgla z atmosfery dzięki wychwytywaniu i składowaniu dwutlenku węgla w glebie i biomasie;
- H. mając na uwadze, że struktura i właściwości gleby są wynikiem trwających tysiące lat procesów glebotwórczych, geomorfologicznych i geologicznych, a zatem gleba nie należy do zasobów odnawialnych; mając w związku z tym na uwadze, że zapobieganie wszelkim rodzajom niszczenia pokrywy glebowej (erozji, dewastacji, degradacji, zasoleniu itd.) i zanieczyszczeniu gleby jest o wiele mniej kosztowne niż próby przywracania jej funkcji;
- I. mając na uwadze, że funkcje gleby w bardzo dużej mierze zależą od pełnego zachowania bioróżnorodności gleby; mając na uwadze, że różnorodność nadziemna i różnorodność podziemna są ze sobą ściśle powiązane, a bioróżnorodność gleby stanowi ważny czynnik wpływający na lokalne poziomy różnorodności roślin;
- J. mając na uwadze, że ochrona bioróżnorodności gleby nie została ujęta w większości przepisów w sprawie ochrony środowiska (takich jak dyrektywa siedliskowa czy Natura 2000) oraz podstawowych przepisach w sprawie wspólnej polityki rolnej UE; mając na uwadze, że zwiększanie lub utrzymywanie bioróżnorodności gleby stanowi skuteczne rozwiązanie, które może pomóc w rekultywacji gleby i przeciwdziałaniu zanieczyszczeniu gleby;
- K. mając na uwadze, że zarówno w UE, jak i na całym świecie grunty i gleba są nadal degradowane w wyniku wielu rodzajów działalności człowieka, takich jak złe gospodarowanie gruntami, zmiana użytkowania gruntów, niezrównoważone praktyki rolnicze, porzucanie gruntów, zanieczyszczenie, niezrównoważone praktyki w zakresie leśnictwa i uszczelnianie gleby, utrata bioróżnorodności i zmiana klimatu, często w połączeniu z innymi czynnikami, co ogranicza ich zdolności do świadczenia usług ekosystemowych dla całego społeczeństwa;
- L. mając na uwadze, że jest godne ubolewania, że UE i jej państwa członkowskie nie wywiązują się obecnie ze swoich zobowiązań międzynarodowych i europejskich dotyczących gleb i gruntów, a w szczególności ze zobowiązania do:
- zwalczania pustynnienia, rekultywacji zdegradowanych terenów i gleby, w tym terenów dotkniętych pustynnieniem, suszą i powodzią, oraz dążenia do świata neutralnego pod względem degradacji gleby do 2030 r.;
  - osiągnięcia do 2050 r. unijnego celu dotyczącego zajęcia gruntów na poziomie zerowym netto oraz ograniczenia erozji, zwiększenia zawartości węgla organicznego w glebie i osiągnięcia postępów w działaniach naprawczych do 2020 r.;
  - zrównoważonego gospodarowania gruntami w UE, odpowiedniej ochrony gleby i zapewnienia zaawansowania rekultywacji zanieczyszczonych terenów do 2020 r.;
- M. mając na uwadze, że gleby odgrywają zasadniczą rolę w gospodarce wodnej, gdyż zdrowe gleby o dużej zawartości materii organicznej są korzystniejsze dla systemu wodnego oraz przyczyniają się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej; mając na uwadze, że tereny podmokłe, torfowiska oraz rozwiązania naturalne na obszarach wiejskich lub miejskich magazynują i filtrują wody deszczowe, co pozwala na wypełnienie warstw wodonośnych, aby ograniczyć okresy suszy, oraz unikanie połączeń z systemami kanalizacyjnymi, co ogranicza rozlewanie nieoczyszczonych ścieków podczas obfitych opadów;
- N. mając na uwadze, że w UE zidentyfikowano szereg kluczowych zagrożeń dla gleby, takich jak: zmiana klimatu, uszczelnianie gleby, zagęszczanie gleby, erozja, powódzie i osuwiska, susze, nierównowaga hydrogeologiczna, utrata materii organicznej gleby, pożary, burze, zasolenie, zanieczyszczenie, utrata bioróżnorodności gleby, zakwaszenie i pustynnienie; mając na uwadze, że większość tych zachodzących stale procesów degradacji nie została należycie uwzględniona albo w ogólnie nie została uwzględniona w obowiązującym prawodawstwie unijnym i krajowym;

⁽²⁵⁾ Europejska Agencja Środowiska, *Węgiel organiczny w glebie*, 20 lutego 2017 r. <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/soil-organic-carbon-1/assessment>

⁽²⁶⁾ Instytut Europejskiej Polityki Ochrony Środowiska, *Climate and Soil Policy Brief: Better Integrating Soil Into EU Climate Policy* [Przegląd polityki klimatycznej i glebowej: lepsze uwzględnianie gleby w polityce klimatycznej UE], październik 2020 r., [https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20\(2020\)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961](https://ieep.eu/uploads/articles/attachments/437a17b8-f8a4-478d-ab7f-4a74e2e60ced/IEEP%20(2020)%20Climate%20and%20soil%20policy%20brief%20-%20Better%20integrating%20soil%20into%20EU%20climate%20policy.pdf?v=63771126961)

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

- O. mając na uwadze, że erozja gleby dotyka 25 % gruntów rolnych w UE i zwiększyła się o ok. 20 % w latach 2000–2010; mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami erozja gleby powoduje straty w produkcji rolnej rzędu 1,25 mld EUR rocznie w UE ⁽²⁷⁾; mając na uwadze, że zasoby węgla w uprawnej wierzchniej warstwie gleby ulegają zmniejszeniu, a UE stale traci tereny podmokłe i torfowiska; mając na uwadze, że znaczne obszary gruntów rolnych w UE czeka zasolenie i pustynnienie, przy czym 32–36 % podglebia ⁽²⁸⁾ w Europie wykazuje bardzo dużą podatność na zagęszczanie;
- P. mając na uwadze, że erozja jako zjawisko przyrodnicze może skutkować lawinami błotnymi, których skutki bywają katastrofalne, łącznie z powstawaniem głębokich jarów powodujących utratę żyznej warstwy powierzchniowej gleby; mając na uwadze, że w perspektywie długoterminowej erozja może powodować degradację gleby i utratę gruntów uprawnych;
- Q. mając na uwadze, że niezrównoważone gospodarowanie gruntami i glebami wywiera szereg negatywnych skutków nie tylko dla bioróżnorodności na lądach i w wodach słodkich, ale także dla różnorodności biologicznej mórz, powodując zmiany we właściwościach hydrograficznych, nadmierne stężenia składników odżywczych i zanieczyszczeń oraz zwiększoną utratę i pogorszenie jakości ekosystemów morskich w wodach przybrzeżnych; mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami ochrona wybrzeży ulega osłabieniu w Europie, zagrażając naturalnym zdolnościom ekosystemów do ograniczania skutków zmiany klimatu i ekstremalnych zdarzeń pogodowych w najbardziej narażonych strefach przybrzeżnych;
- R. mając na uwadze, że użytkowanie gruntów zmienia jakość i ilość usług ekosystemowych, warunkując potencjał gruntów i gleb do świadczenia tych usług; mając na uwadze, że główne czynniki powodujące degradację gruntów i gleby to niezrównoważone praktyki rolnicze i leśne, rozbudowa obszarów miejskich oraz zmiana klimatu ⁽²⁹⁾;
- S. mając na uwadze, że informacje o glebach w Europie są wciąż niekompletne i niezharmonizowane; mając na uwadze, że utrudnia to przyjmowanie odpowiednich decyzji w sprawie ochrony gleby zarówno na poziomie regionalnym, jak i lokalnym;
- T. mając na uwadze, że odpowiedzialność UE za ochronę gleby nie kończy się na jej granicach, gdyż zapotrzebowanie na obszary, na których można się osiedlać oraz produkować żywność i biomasę, wzrasta na całym świecie, a zmiana klimatu prawdopodobnie wpłynie negatywnie na popyt na grunty, ich dostępność i degradację; mając na uwadze, że UE przyczynia się do degradacji gruntów w państwach trzecich jako importer netto produktów pochodzących z tych gruntów;
- U. mając na uwadze, że degradacja gruntów zaostcza skutki katastrof naturalnych i przyczynia się do problemów społecznych;
- V. mając na uwadze, że duże części Europy Południowej prawdopodobnie ulegną pustynnieniu do 2050 r. w wyniku zmiany klimatu i nieodpowiednich praktyk rolniczych i agronomicznych, jeśli nie zostaną podjęte zdecydowane działania; mając na uwadze, że to zagrożenie nie jest uwzględniane w sposób spójny, wydajny i skuteczny w UE ⁽³⁰⁾; mając na uwadze, że zasoleniu ulega 3,8 mln hektarów gruntów w UE, przy czym szczególnie zasolone są wybrzeża, zwłaszcza Morza Śródziemnego;
- W. mając na uwadze, że ochrona gleby w Europie obecnie jest pochodną ochrony innych zasobów środowiskowych i jest częściowa oraz rozdrobniona między wiele instrumentów polityki, które nie są skoordynowane i często nie są wiążące na szczeblu UE, państw członkowskich i regionów;
- X. mając na uwadze, że dobrowolne inicjatywy krajowe i istniejące środki krajowe są istotne dla osiągnięcia celu, jakim jest lepsza ochrona gleby, jednak same w sobie okazały się niewystarczające; mając również na uwadze, że potrzebne są dalsze wysiłki, aby zapobiec dalszej degradacji gleby, w tym zajmowaniu gleb na cele gospodarcze; mając na uwadze, że pomimo wprowadzenia strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby nadal dochodzi do degradacji gleby w całej UE; mając na uwadze, że środki transgraniczne są również potrzebne w przypadku problemów wynikających z zanieczyszczenia środowiska lub poważnych incydentów;

⁽²⁷⁾ <https://ec.europa.eu/jrc/en/news/soil-erosion-costs-european-farmers-125-billion-year#:~:text=Soil%20erosion%20costs%20European%20countries,consequences%20do%20not%20stop%20ther>

⁽²⁸⁾ Dokument roboczy służb Komisji, Ocena 7. EAP (SWD(2019)0181).

⁽²⁹⁾ Europejska Agencja Środowiska, *The European environment – state and outlook 2020*, [Europejskie środowisko – stan i prognozy na 2020 r.], 2019 r.

⁽³⁰⁾ Dokument roboczy służb Komisji, Ocena 7. EAP (SWD(2019)0181).

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

- Y. mając na uwadze, że w latach 2000–2018 zajęto 11 razy więcej gruntów, niż poddano rekultywacji⁽³¹⁾; mając na uwadze, że bez wiążących środków mających na celu ograniczenie zajmowania gleb na cele gospodarcze oraz pobudzenie renaturalizacji, rekultywacji i recyklingu, niemożliwe będzie osiągnięcie celu, aby do 2050 r. wyeliminować zajmowanie gleb na cele gospodarcze;
- Z. mając na uwadze, że brak kompleksowych, odpowiednich, spójnych i zintegrowanych ram prawnych UE w zakresie ochrony gruntów i zasobów gleb w Europie uznano za kluczową lukę, która przyczynia się do ciągłej degradacji wielu gleb w Unii, zmniejsza skuteczność istniejących zachęt i środków oraz ogranicza zdolność Europy do realizacji programu działań w zakresie środowiska, zrównoważonego rozwoju i klimatu oraz zobowiązań międzynarodowych; mając na uwadze, że wcześniejsza próba wprowadzenia ram prawnych dotyczących ochrony gleby w UE nie była udana, ponieważ wniosek został wycofany w maju 2014 r. po ośmiu latach blokowania go przez mniejszość państw członkowskich w Radzie; przypomina o europejskiej inicjatywie obywatelskiej z 2016 r. o nazwie People4Soil popieranej przez 500 europejskich instytucji i organizacji, która domagała się od UE podjęcia dalszych działań w celu ochrony gleby;
- AA. mając na uwadze, że obecne polityki sektorowe, na przykład wspólna polityka rolna (WPR), nie zapewniają sprawiedliwego udziału w ochronie gleby; mając na uwadze, że podczas gdy większość gruntów uprawnych podlega systemowi WPR, średnio na mniej niż jednej czwartej⁽³²⁾ stosowane są skuteczne środki ochrony przed erozją gleby;
- AB. mając na uwadze, że 80 % azotu marnuje się i ulega utracie w środowisku; mając na uwadze, że nadmierna depozycja azotu zagraża jakości powietrza, jakości wody, przyczynia się do zmiany klimatu w drodze emisji podtlenku azotu, zagraża jakości gleby i bioróżnorodności, w tym interakcjom między roślinami i owadami zapylającymi oraz ich sieciami, oraz prowadzi do zubożenia warstwy ozonowej w stratosferze; mając na uwadze, że zwiększenie wydajności wykorzystania azotu nie tylko wspiera cele dotyczące klimatu, przyrody i zdrowia, ale także może prowadzić do oszczędności rzędu 100 mld USD rocznie na całym świecie;
- AC. mając na uwadze, że intensyfikacja rolnictwa i nadmierne stosowanie pestycydów powodują zanieczyszczenie gleby pozostałościami pestycydów, w tym z powodu wysokiej zawartości niektórych pestycydów w glebie i toksyczności względem gatunków niebędących przedmiotem zwalczania, oraz mają trwały wpływ na zdrowie gleby; mając na uwadze, że zanieczyszczenia rozproszone powodowane przez agrochemikalia stanowią zagrożenie dla gleby;
- AD. mając na uwadze, że prawodawstwo unijne zajmuje się w stosunkowo kompleksowy sposób ochroną wód, ale uwzględnia kontrolę zanieczyszczeń pochodzących z gleby z perspektywy ochrony wód, a nie ogólniejszej ochrony środowiska, w tym ochrony samych gleb; mając na uwadze, że substancje zanieczyszczające emitowane do atmosfery i wody mogą wywierać pośredni wpływ na grunty w wyniku osadzania się, co może negatywnie wpływać na jakość gleby;
- AE. mając na uwadze, że dowody naukowe pokazały, że gleba i żyjące w niej organizmy są w dużej mierze narażone na styczeń z mieszaniną chemikaliów, w tym trwałych substancji chemicznych i wykazujących zdolność do biokumulacji, pozostałości pestycydów, węglowodorów, metali ciężkich, rozpuszczalników i ich mieszanin, co skutkuje wysokim ryzykiem toksyczności przewlekłej, potencjalnie zmieniającej bioróżnorodność, ograniczając odbudowę i hamując funkcje ekosystemów; mając na uwadze, że w Europie zidentyfikowano około 3 mln miejsc, w których prowadzona jest potencjalnie zanieczyszczająca działalność, a 340 tys. z nich⁽³³⁾ będzie prawdopodobnie wymagać remediacji; mając na uwadze, że brakuje wyczerpujących informacji na temat rozproszonego zanieczyszczenia gleby;
- AF. mając na uwadze, że według EEA brak odpowiednich przepisów UE w sprawie gleb przyczynia się do degradacji gleby w Europie, a postępy w kierunku zrównoważonego rozwoju w Europie i na świecie nie będą możliwe, jeśli grunty i zasoby gleb nie będą odpowiednio chronione⁽³⁴⁾;

⁽³¹⁾ Europejska Agencja Środowiska, *The European environment – state and outlook 2020*, [Europejskie środowisko – stan i prognozy na 2020 r.], 2019 r.

⁽³²⁾ Eurostat, 2014b. Europejski spis rolny 2010. [Online] URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statisticsexplained/index.php/Agricultural_census_2010 (dostęp z lutego 2014 r.) – europejska średnia gruntów uprawnych, na których stosowane są ożime uprawy okrywowe – 19 %, uprawy uproszczone – 21,5 %, uprawy bezorkowe – 4 %.

⁽³³⁾ Europejska Agencja Środowiska, *Progress in management of contaminated sites* [Postępy w gospodarowaniu terenami zanieczyszczonymi].

⁽³⁴⁾ Europejska Agencja Środowiska, *The European environment – state and outlook 2020*, [Europejskie środowisko – stan i prognozy na 2020 r.], 2019 r.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

- AG. mając na uwadze, że do produkcji 95 % naszej żywności bezpośrednio lub pośrednio wykorzystuje się nasze gleby;
- AH. mając na uwadze, że zgodnie z przeglądem dostępnych obecnie dowodów na temat stanu gleby w UE ok. 60–70 % gleb w UE jest nieurodzajnych ze względu na to, jak się teraz nimi gospodaruje, a więcej gleb, choć na razie nie ma pewności, ile dokładnie, jest nieurodzajnych z powodu zanieczyszczeń, które nie zostały wystarczająco określone pod względem ilościowym⁽³⁵⁾;
- AI. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami erozja gleby przez wodę i wiatr dotyka 22 % europejskich gruntów oraz mając na uwadze, że w przypadku ponad połowy gruntów rolnych w UE średnie poziomy erozji przekraczają ilości, które mogą być naturalnie zastępowane (co skutkuje ponad jedną toną utraconej gleby rocznie na hektar)⁽³⁶⁾, co podkreśla zapotrzebowanie na techniki zrównoważonego gospodarowania glebami;
- AJ. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami około 25 % nawadnianych gruntów rolnych w regionie śródziemnomorskim jest zasolonych, co wpływa na potencjał rolny; mając na uwadze, że kwestia zasolenia nie została obecnie uwzględniona w obowiązujących przepisach unijnych⁽³⁷⁾;
- AK. mając na uwadze, że utrata żyznych gruntów z powodu rozwoju obszarów miejskich ogranicza możliwość produkcji materiałów i paliw pochodzenia biologicznego, aby wspierać biogospodarkę niskoemisyjną;
- AL. mając na uwadze, że inwestowanie w unikanie degradacji gruntów i rekultywację zdegradowanych gruntów ma sens gospodarczy, gdyż korzyści zasadniczo znacznie przekraczają koszty; mając na uwadze, że szacunkowe koszty rekultywacji są 10 razy wyższe od kosztów działań zapobiegawczych⁽³⁸⁾;
- AM. mając na uwadze, że grunty w UE są w większości własnością prywatną, co należy uszanować, a jednocześnie są wspólnym dobrem, które jest potrzebne do produkcji żywności i zapewnia podstawowe usługi ekosystemowe dla całego społeczeństwa i przyrody; mając na uwadze, że w interesie publicznym leży zachęcanie użytkowników gruntów do podejmowania środków zabezpieczających, aby zapobiegać degradacji gleby i chronić ją oraz gospodarować nią w sposób zrównoważony dla przyszłych pokoleń; mając na uwadze, że należy zatem rozważyć środki wspomagające i dalsze zachęty finansowe dla właścicieli gruntów, aby zapewnić ochronę gleby i gruntów;
- AN. mając na uwadze, że recykling gruntów odpowiada za jedynie 13 % rozwoju obszarów miejskich w UE; mając na uwadze, że unijny cel na 2050 r. dotyczący zajmowania gleb na cele gospodarcze na poziomie zerowym netto jest mało prawdopodobny do osiągnięcia, jeśli nie dojdzie do dalszego ograniczenia rocznych wskaźników zajmowania gleb na cele gospodarcze lub zwiększenia recyklingu gruntów⁽³⁹⁾;
- AO. mając na uwadze, że degradacja gleby ma wymiar transgraniczny, w związku na przykład ze zmianą klimatu, jakością i ilością wody oraz zanieczyszczeniem, co wymaga to reakcji na szczeblu UE, konkretnych działań ze strony państw członkowskich oraz wielostronnej współpracy z państwami trzecimi; mając na uwadze, że praktyki powodujące degradację gleby w jednym kraju mogą skutkować ponoszeniem kosztów przez inne państwo członkowskie; mając na uwadze, że różnice między krajowymi systemami ochrony gleb, na przykład w odniesieniu do zanieczyszczenia gleby, mogą wiązać się z nakładaniem na podmioty gospodarcze bardzo różnych obowiązków i zakłócać konkurencję na rynku wewnętrznym;
- AP. mając na uwadze, że wydobyta gleba odpowiadała za ponad 520 mln ton odpadów w 2018 r.⁽⁴⁰⁾ i stanowi zdecydowanie największe źródło odpadów produkowanych w UE; mając na uwadze, że wydobyta gleba jest obecnie uznawana za odpady zgodnie z prawem Unii, w związku z czym trafia na składowiska; mając na uwadze, że większa część tych gleb nie jest zanieczyszczona i mogłaby być bezpiecznie ponownie wykorzystana, jeśli zostałaby wprowadzona wartość docelowa odzysku powiązana z kompleksowym systemem identyfikowalności;

⁽³⁵⁾ Veerman, C., i in. (2020), *Caring for Soil is Caring for Life* [Opieka nad glebą to troska o życie], wstępne sprawozdanie rady ds. misji na rzecz zdrowia gleby i żywności; Komisja Europejska: Bruksela, Belgia, s. 52.

⁽³⁶⁾ Dokument roboczy służb Komisji, *Ocena 7. EAP* (SWD(2019)0181).

⁽³⁷⁾ Dokument roboczy służb Komisji, *Ocena 7. EAP* (SWD(2019)0181).

⁽³⁸⁾ Międzyrządowa Platforma Naukowo-Polityczna w sprawie Bioróżnorodności i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES), *The IPBES assessment report on land degradation and restoration* [Sprawozdanie IPBES z oceny dotyczącej degradacji i renaturalizacji terenu], 2018 r.

⁽³⁹⁾ Europejska Agencja Środowiska, *The European environment – state and outlook 2020*, [Europejskie środowisko – stan i prognozy na 2020 r.], 2019 r.

⁽⁴⁰⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ENV_WASGEN/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=bbf937c1-ce8b-4b11-91b7-3bc5ef0ea042

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

- AQ. mając na uwadze, że spójna i odpowiednia polityka UE w zakresie ochrony gleby jest warunkiem wstępnym osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, celów porozumienia paryskiego i Europejskiego Zielonego Ładu, a w szczególności celu neutralności klimatycznej, strategii „od pola do stołu”, strategii ochrony bioróżnorodności i dążenia do zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, strategii dotyczącej biogospodarki oraz innych głównych wyzwań środowiskowych i społecznych;
- AR. mając na uwadze, że regularnie aktualizowane, zharmonizowane i otwarte dane i informacje stanowią warunek wstępny, aby kształtować politykę w większym stopniu opartą na danych i dowodach w celu ochrony zasobów glebowych na szczeblu UE i krajowym;
- AS. mając na uwadze, że w opinii z 5 lutego 2021 r. Europejski Komitet Regionów w wezwał Komisję do „przedstawienia wniosku dotyczącego nowej europejskiej dyrektywy w sprawie gleb rolnych, aby powstrzymać spadek zawartości ich substancji organicznej, zatrzymać erozję i priorytetowo wprowadzić życie glebowe do praktyk rolniczych”⁽⁴¹⁾;
- AT. mając na uwadze, że bezpieczeństwo żywnościowe zależy od bezpieczeństwa gleb, a wszelkie praktyki osłabiające zdrowie gleb stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego; mając na uwadze, że zdrowsze gleby dają zdrowszą żywność;
- AU. mając na uwadze, że art. 4 i 191 TFUE określają podstawowe zasady unijnej polityki środowiskowej i ustanawiają kompetencje dzielone w tym obszarze;
- AV. mając na uwadze, że gleby leśne stanowią połowę gleb w UE, a różnorodne pod względem biologicznym i zdrowe lasy mogą istotnie przyczynić się do zdrowia gleb;
1. podkreśla znaczenie ochrony gleby i promowania zdrowych gleb w Unii, pamiętając, że degradacja tego żywego ekosystemu, elementu bioróżnorodności i zasobu nieodnawialnego trwa pomimo ograniczonych i nierównomiernych działań w niektórych państwach członkowskich; zwraca uwagę na koszty niepodejmowania działań w związku z degradacją gleby, przy czym szacunki w Unii przekraczają 50 mld EUR rocznie;
  2. podkreśla wielofunkcyjną rolę gleby (zapewnianie żywności, pochłaniacz dwutlenku węgla, platforma działalności człowieka, produkcja biomasy, rezerwuuar zasobów bioróżnorodności, zapobieganie powodziom i suszom, źródło surowców, produktów farmaceutycznych i zasobów generycznych, obieg wody i składników odżywczych, składowanie i filtrowanie, przechowywanie dziedzictwa geologicznego i archeologicznego itd.) oraz związaną z tym potrzebę ochrony i rekultywacji gleby oraz zrównoważonego zarządzania nią, a także zachowania jej zdolności do pełnienia różnorodnych funkcji za sprawą stabilnej wewnątrzspółnotowej współpracy na szczeblu unijnym oraz transgranicznym, a także z państwami trzecimi;
  3. uważa, że zdrowe gleby są podstawą bogatej w substancje odżywcze i bezpiecznej żywności oraz warunkiem wstępnym dla zrównoważonej produkcji żywności;
  4. uważa, że zdrowe gleby mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu, takich jak neutralność klimatyczna, przywrócenie bioróżnorodności, zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska, zdrowe i zrównoważone systemy żywnościowe oraz odporne środowisko;
  5. uważa, że gleba powinna być przedmiotem szczególnej uwagi przy wdrażaniu strategii „od pola do stołu”, strategii leśnej UE, strategii ochrony bioróżnorodności 2030 r. oraz planu działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby; w związku z tym wzywa Komisję do uwzględnienia wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby w przyszłym planie działania na rzecz eliminacji zanieczyszczeń oraz w przeglądzie dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych;
  6. z zadowoleniem przyjmuje włączenie ochrony i rekultywacji gleby do priorytetowych celów tematycznych 8. programu działań w zakresie środowiska;
  7. uznaje zmienność gleb w Unii oraz zapotrzebowanie na ukierunkowane rozwiązania polityczne i oparte na kwestiach środowiskowych zrównoważone podejścia do gospodarowania glebami w celu zapewnienia ich ochrony w drodze wspólnych wysiłków na szczeblu Unii i państw członkowskich, zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami i z uwzględnieniem specyficznych warunków na szczeblu regionalnym, lokalnym i szczeblu danej działki, transgranicznych skutków degradacji gleby i gruntów oraz potrzeby zapewnienia równych warunków działania dla podmiotów gospodarczych;

⁽⁴¹⁾ CDR 3137/2020.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

8. zwraca uwagę na ryzyko wynikające z braku równych warunków działania dla państw członkowskich i ich różnych systemów ochrony gleby dla funkcjonowania rynku wewnętrznego, którą to kwestią należy zająć się na szczeblu Unii, aby zapobiegać zakłóceniom konkurencji między podmiotami gospodarczymi; podkreśla, że nowe ramy uwzględniłyby problem brakującej pewności prawa dla przedsiębiorstw oraz wykazują duży potencjał w zakresie stymulowania uczciwej konkurencji w sektorze prywatnym, rozwoju innowacyjnych rozwiązań i wiedzy eksperckiej oraz zwiększenia wywozu technologii poza Unię;

9. podkreśla, że gleba, która jest wspólnym zasobem, nie jest w przeciwieństwie do powietrza lub wody objęta szczegółowymi przepisami; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje dążenie Komisji do zaproponowania spójnych i zintegrowanych unijnych ram ochrony gleby;

10. wzywa Komisję, aby z pełnym poszanowaniem zasady pomocniczości opracowała ogólnounijne wspólne ramy prawne dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania gleby, uwzględniające wszystkie główne zagrożenia dla gleby, obejmujące między innymi:

- a) wspólne definicje gleby, jej funkcji, kryteria jej dobrego stanu oraz zrównoważonego użytkowania;
- b) cele, wskaźniki, w tym wskaźniki zharmonizowane, oraz metodykę stałego monitorowania stanu gleby i sprawozdawczości na ten temat;
- c) wymierne śródkresowe i końcowe cele zawierające zharmonizowane zbiory danych oraz środki zwalczania wszystkich zidentyfikowanych zagrożeń, a także odpowiednie ramy czasowe, z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosowanych podczas działań „pionierskich” i poszanowaniem praw właścicieli gruntów;
- d) wyjaśnienie zakresu odpowiedzialności poszczególnych podmiotów;
- e) mechanizm wymiany najlepszych praktyk i szkoleń, a także odpowiednie środki kontroli,
- f) odpowiednie środki finansowe;
- g) rzeczywistą integrację z odpowiednimi celami i instrumentami polityki;

11. wzywa Komisję, by dołączyła do swojego wniosku prawnego dogłębną ocenę skutków opartą na danych naukowych, która będzie analizować zarówno koszty działań, jak i braku działań pod względem bezpośredniego i długoterminowego wpływu na środowisko, zdrowie ludzi, rynek wewnętrzny i ogólny zrównoważony rozwój;

12. wskazuje, że wspólne ramy obejmują również przepisy dotyczące mapowania obszarów zagrożonych oraz terenów zanieczyszczonych, zdegradowanych i porzuconych, a także dekontaminacji terenów zanieczyszczonych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do stosowania zasady „zanieczyszczający płaci” oraz do zaproponowania mechanizmu rekultywacji terenów niczyich; uważa, że rekultywację tych terenów można by sfinansować za pomocą europejskich mechanizmów finansowania;

13. wzywa Komisję, aby rozważyła zaproponowanie otwartego wykazu działań mogących w znacznym stopniu zanieczyszczać glebę, który można by uzyskać dzięki połączeniu kompleksowych wykazów na szczeblu krajowym; podkreśla, że wykaz ten powinien być publicznie dostępny i regularnie aktualizowany; ponadto wzywa Komisję, aby ułatwiała harmonizację metodyk oceny ryzyka dla terenów zanieczyszczonych;

14. uważa, że należy uwzględniać wcześniejsze wysiłki państw członkowskich podejmowane w celu identyfikacji terenów zanieczyszczonych; podkreśla, że krajowe ewidencje terenów zanieczyszczonych należy regularnie aktualizować i udostępniać do konsultacji publicznych; uważa ponadto, że wymagane jest przyjęcie przepisów w państwach członkowskich w celu zapewnienia, by strony transakcji dotyczących gruntów posiadały wiedzę na temat stanu gleby i mogły dokonywać świadomego wyboru;

15. wzywa Komisję, by włączyła do tych wspólnych ram skuteczne środki dotyczące zapobiegania uszczelnianiu gleby lub minimalizacji uszczelniania gleby oraz wszelkich innych rodzajów użytkowania wpływających na funkcje gleby, przyznając pierwszeństwo recyklingowi terenów zdegradowanych i terenów opuszczonych przed wykorzystaniem gleby nieuszczelnionej, aby osiągnąć do 2030 r. cel niepowodowania degradacji gruntów, a najpóźniej do roku 2050 cel dotyczący poziomu zerowego netto, wraz z celem pośrednim na 2030 r., i uzyskać gospodarkę o obiegu zamkniętym, a także aby włączyła prawo do skutecznego i obowiązkowego udziału społeczeństwa i konsultacji w sprawie planowania użytkowania gruntów oraz zaproponowała środki dotyczące technik budowy i odwadniania, które zachowują jak najwięcej funkcji gleby w przypadku wystąpienia uszczelniania;

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

16. wzywa Komisję do zaktualizowania przewodnika dobrych praktyk, aby ograniczyć, łagodzić lub kompensować uszczelnianie gleby zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu;
17. domaga się pomiarów zajętych lub uszczelnionych gruntów oraz powiązanej utraty usług ekosystemowych i łączności ekologicznej; domaga się uwzględnienia tych aspektów i ich odpowiedniego skompensowania w kontekście strategicznej oceny oddziaływania projektów i programów na środowisko;
18. podkreśla, że ochrona gleby, jej oparte na obiegu zamkniętym i zrównoważone użytkowanie oraz rekultywacja muszą być zintegrowane i spójne we wszystkich odpowiednich politykach sektorowych UE, aby zapobiec dalszej degradacji, zapewnić spójny wysoki poziom ochrony oraz w miarę możliwości rekultywację, a także uniknąć nakładania się i niespójności między przepisami i politykami UE; apeluje w związku z tym do Komisji, aby dokonała przeglądu odpowiednich polityk z myślą o zapewnieniu spójności polityki z ochroną gleby⁽⁴²⁾;
19. uważa, że WPR powinna zapewniać warunki utrzymania wydajności i usług ekosystemowych gleb; zachęca państwa członkowskie, aby wprowadziły spójne środki ochrony gleby do ich krajowych planów strategicznych dotyczących WPR oraz zapewniły powszechne zastosowanie praktyk agronomicznych opartych na agroekologii; wzywa Komisję, aby oceniła, czy krajowe plany strategiczne dotyczące WPR zapewniają wysoki poziom ochrony gleby, oraz promowała działania mające na celu regenerację zdegradowanych gleb rolnych; apeluje o środki promujące mniej intensywne metody orki, które powodują minimalne wzruszenie gleby, rolnictwo ekologiczne oraz wykorzystanie dodatków glebowych opartych na materii organicznej;
20. podkreśla ważną rolę gleb w oczyszczaniu i filtrowaniu wody, a tym samym w dostarczaniu wody pitnej dla dużej części ludności europejskiej; przypomina, że podczas niedawnej oceny adekwatności unijnej polityki wodnej stwierdzono ograniczone powiązania między unijnym prawem wodnym a działaniami w zakresie ochrony gleby; przypomina o potrzebie poprawy jakości gleby, a także jakości i ilości wód podziemnych i powierzchniowych, aby osiągnąć cele ramowej dyrektywy wodnej;
21. podkreśla znaczenie społeczeństwa inteligentnie gospodarującego wodą dla wsparcia rekultywacji i ochrony gleby, a także przeanalizowania ścisłego związku między zdrowiem gleby a zanieczyszczeniem wód; wzywa Komisję, by zachęcała do stosowania odpowiednich narzędzi cyfrowych do monitorowania stanu wody i gleby oraz skuteczności instrumentów polityki;
22. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący przedstawienia w 2021 r. wniosku ustawodawczego w sprawie unijnego planu odbudowy zasobów przyrodniczych i popiera fakt, że powinien on obejmować cele dotyczące rekultywacji gleb; podkreśla, że plan powinien być spójny ze zmienioną strategią tematyczną w dziedzinie ochrony gleby;
23. powtarza apel o zmianę docelowych wartości odzysku materiałów określonych w przepisach UE w odniesieniu do odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ich poszczególnych frakcji materiałowych, aby ująć cel w zakresie odzysku wydobytej ziemi i gleby w przeglądzie dyrektywy ramowej w sprawie odpadów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia systematycznej diagnostyki stanu i możliwego ponownego użycia wydobytej gleby oraz systemu identyfikowalności wydobytej gleby, a także regularnych kontroli w miejscach unieszkodliwiania odpadów, aby zapobiegać nielegalnemu wyrzucaniu zanieczyszczonych gleb pochodzących z przemysłowych terenów zdegradowanych i gwarantować ich kompatybilność z terenami przyjmującymi;
24. podkreśla, że fragmentacja i utrata siedlisk ekosystemów morskich w wodach przybrzeżnych ogranicza ich zdolność do ochrony wybrzeży, a także do zapewniania trwałych źródeł utrzymania; dostrzega kluczową rolę ochrony obszarów przybrzeżnych w łagodzeniu zagrożeń wynikających ze zmiany klimatu w UE oraz podkreśla, że Komisja musi włączyć ochronę i rekultywację obszarów przybrzeżnych do nowej unijnej strategii na rzecz gleby i unijnego planu odbudowy zasobów przyrodniczych, wraz z zarządzaniem ekosystemowym, takim jak zintegrowane zarządzanie strefą przybrzeżną i planowanie przestrzenne obszarów morskich; wzywa Komisję, by w unijnym planie odbudowy zasobów przyrodniczych nadała priorytet rekultywacji obszarów przybrzeżnych, które stanowią naturalne zabezpieczenie przed wpływem morza oraz na które negatywnie wpłynęła urbanizacja wybrzeży w regionach zagrożonych erozją obszarów przybrzeżnych lub powodzią;
25. zwraca uwagę, że różnorodność biologiczna gleby stanowi podstawę kluczowych procesów ekologicznych, oraz odnotowuje z zaniepokojeniem zwiększoną degradację gleby, uszczelnianie gleby i spadek różnorodności biologicznej gleby europejskich użytków rolnych; w związku z tym wzywa Komisję, aby w oparciu o dane naukowe i oceny skutków

⁽⁴²⁾ Eurostat, 2014b. *European Agricultural Census 2010*. [Online] URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Agricultural_census_2010_-_main_results census 2010 (dostęp z lutego 2014 r.) – europejska średnia gruntów uprawnych, na których stosowane są ozime uprawy okrywowe – 19 %, uprawy uproszczone – 21,5 %, uprawy zerowe – 4 %.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

gospodarczych, środowiskowych i społecznych ustanowiła wspólne ramy ochrony i utrzymania gleby oraz przywrócenia jej jakości, a także aby opracowała konkretne rozwiązania w celu zajęcia się aspektami o kluczowym oddziaływaniu w Europie, w dążeniu zarówno do odbudowy różnorodności biologicznej, jak i łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w oparciu o zasoby przyrody; uważa, że należy wprowadzić i zapewnić ogólnounijne monitorowanie organizmów żyjących w glebie oraz tendencji w zakresie ich zasięgu i ilości; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego wspierania badań naukowych, w tym na różnych głębokościach i poziomach, a także monitorowania oraz korzystnych praktyk rolniczych i leśnych zwiększających zawartość materii organicznej na większych głębokościach; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście cele strategii „od pola do stołu” oraz strategii na rzecz bioróżnorodności 2030; domaga się opracowania jasnego kierunku działania w świetle planowanych przeglądów śródkresowych obydwu strategii, uwzględniającego różne pozycje wyjściowe państw członkowskich;

26. uważa, że uzyskanie zdrowego mikrobiomu gleby ma nadrzędne znaczenie;
27. podkreśla, że lasy w UE magazynują blisko dwuipółkrotnie więcej dwutlenku węgla w glebie niż w biomasie drzewnej⁽⁴³⁾;
28. podkreśla, że gospodarka leśna przewidująca zręb zupełny niszczy symbiotyczne, zależne od siebie sieci drzew i grzybów, oraz że odtworzenie tej sieci po przeprowadzeniu zrębu zupełnego praktycznie nie ma miejsca; zwraca uwagę, że w tajdze sieć ta jest najważniejszym mechanizmem gromadzenia materii organicznej w glebie, a zatem ma kluczowe znaczenie w globalnym obiegu węgla⁽⁴⁴⁾; powtarza, że zręb zupełny nie przypomina zjawiska naturalnego, jakim jest pożar roślinności, gdyż – w przeciwieństwie do miejsca zrębu zupełnego – miejsce pożaru roślinności charakteryzuje się bardzo dużą ilością drewna posuszowego i gleby gotowej na kolonizację gatunków;
29. domaga się w związku z tym rygorystycznego egzekwowania dobrych standardów hodowli w hodowli zwierząt gospodarskich, aby znacznie ograniczyć stosowanie weterynaryjnych produktów leczniczych i ich rozprzestrzenianie na polach za pośrednictwem obornika, a także rygorystycznego egzekwowania dyrektywy azotanowej;
30. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji, w kontekście planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym, do przeglądu dyrektywy Rady 86/278/EWG w sprawie osadów ściekowych; wzywa Komisję do zapewnienia, by przegląd ten przyczynił się do ochrony gleby dzięki zwiększeniu zawartości materii organicznej w glebach, recyklingowi składników odżywczych i ograniczeniu erozji przy jednoczesnej ochronie gleby i wód podziemnych przed zanieczyszczeniem;
31. wzywa Komisję, aby wspierała gromadzenie danych na temat zagęszczania oraz promowała zrównoważone środki rolne ukierunkowane na ograniczenie stosowania ciężkich maszyn;
32. wzywa Komisję, aby przekazała Europejskiemu Ośrodkowi Danych o Glebie zadanie monitorowania pozostałości pestycydów, a także oceny ilości dwutlenku węgla magazynowanego w europejskich glebach oraz ustanawiania celów w zakresie rekultywacji/poprawy jakości gleby, w tym w drodze zwiększania zawartości materii organicznej, zgodnie z zaleceniami IPCC i wymogami celów zrównoważonego rozwoju;
33. uważa, że zrównoważone gospodarowanie glebami stanowi kluczowy element polityki rolnej i żywnościowej w perspektywie długoterminowej; uznaje jednak znaczenie przepisów prawa przyczyniających się do rekultywacji, zachowania i ścisłej ochrony nienaruszonych gleb, skupiających się między innymi na zmianie użytkowania gleb i gruntów na terenach podmokłych, torfowiskach, trwałych użytkach zielonych i pastwiskach;
34. domaga się nowej strategii UE w dziedzinie ochrony gleby, aby identyfikować i promować dobre i innowacyjne praktyki rolnicze, które mogą zapobiegać zasoleniu gleby, ograniczać je lub kontrolować jego negatywne skutki;
35. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby skutecznie przyczyniały się do ograniczenia nadmiernego stosowania nawozów syntetycznych, w szczególności azotu, w drodze obniżenia wartości progowych ustanowionych w dyrektywie azotanowej; wzywa Komisję do oparcia się na rezolucji UNEP w sprawie zrównoważonego zarządzania azotem oraz na celach deklaracji z Kolombo, aby ograniczyć o połowę odpady azotowe ze wszystkich źródeł do 2030 r.; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia zrównoważonej gospodarki składnikami odżywczymi, w tym w drodze poprawy wydajności wykorzystania azotu, ekstensyfikacji hodowli zwierząt gospodarskich na określonych obszarach, polikultury łączącej systemy hodowli zwierząt gospodarskich z systemami upraw, wydajnego wykorzystania obornika oraz stosowania

⁽⁴³⁾ Bruno De Vos i in., *Benchmark values for forest soil carbon stocks in Europe: Results from a large scale forest soil survey* [Wartości odniesienia dla zasobów węgla w glebach leśnych w Europie: wyniki wielkoskalowego badania gleb leśnych], Geoderma, tomy 251–252, sierpień 2015 r., s. 33–46.

⁽⁴⁴⁾ K.E. Clemmensen i in., *Roots and Associated Fungi Drive Long-Term Carbon Sequestration in Boreal Forest* [Korzenie i powiązane grzyby jako czynnik pobudzający długoterminową sekwestrację dwutlenku węgla w tajdze], Science 339, 1615, 2013 r.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

na większą skalę, w systemie zmianowym, upraw wiążących azot, takich jak rośliny strączkowe, we wszystkich odpowiednich przepisach; wzywa Komisję do zwrócenia większej uwagi na emisje podtlenku azotu w globalnych rozliczeniach emisji gazów cieplarnianych oraz do podjęcia bardziej zintegrowanych działań, aby przeciwdziałać nadmiarowi azotu jako kwestii klimatycznej, przyrodniczej i zdrowotnej, a także do oferowania zachęt do lepszego zarządzania azotem na poziomie gospodarstw rolnych;

36. domaga się przeglądu dyrektywy 2004/35/WE w sprawie odpowiedzialności za środowisko, aby zaostrzyć jej przepisy dotyczące terenów zanieczyszczonych;

37. wzywa Komisję do zapewnienia spójności między nową strategią w dziedzinie ochrony gleby a przyszłą strategią leśną UE przez włączenie do strategii leśnej wymogu dotyczącego zrównoważonego gospodarowania glebami, np. w odniesieniu do praktyk w zakresie agroleśnictwa;

38. wzywa Komisję do niezwłocznego przeglądu strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby i przyjęcia planu działania „W kierunku zerowego zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby – budowanie zdrowszej planety dla zdrowszego społeczeństwa”; z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie zamiar wzmocnienia przez Komisję pewności prawa dla przedsiębiorstw i obywateli dzięki ustanowieniu jasnych celów, mierzalnych wartości docelowych i planu działania;

39. podkreśla, że praktyki w zakresie agroleśnictwa mogą aktywnie zapewniać korzyści środowiskowe i synergie, takie jak zapobieganie erozji, poprawa różnorodności biologicznej, magazynowanie dwutlenku węgla i regulowanie wód;

40. wzywa Komisję do rozwiązania problemu zanieczyszczenia rozproszonego powodowanego przez działalność rolniczą, zgodnie z celami strategii „od pola do stołu”; z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie ogłoszenie przez Komisję przeglądu dyrektywy w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów; przypomina, że istnieje już wiele alternatyw dla pestycydów syntetycznych, jak np. integrowana ochrona roślin, oraz że należy nasilić ich stosowanie; oczekuje, że Komisja i państwa członkowskie niezwłocznie odpowiedzą na apele zawarte w rezolucji z 16 stycznia 2019 r. w sprawie unijnej procedury wydawania zezwoleń na dopuszczenie pestycydów do obrotu;

41. ubolewa, że unijny proces wydawania zezwoleń na dopuszczenie chemikaliów do obrotu, w tym ocena ryzyka dla środowiska naturalnego i badania ekotoksykologiczne, nie uwzględniają należycie ich wpływu na gleby; wzywa w związku z tym Komisję, aby w ramach nowej unijnej strategii ochrony gleby i zgodnie ze strategią w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności przyjęła środki regulacyjne w celu zapobiegania zanieczyszczeniom gleby chemikaliami i ograniczania ich, zwłaszcza w odniesieniu do trwałych i wykazujących zdolność do biokumulacji substancji chemicznych (w tym tworzyw sztucznych i mikrodrobin plastiku), a także aby zagwarantowała, że spełnione są istotne pod względem ekologicznym warunki testowe reprezentatywne dla warunków w terenie;

42. wzywa Komisję, by niezwłocznie wsparła badania naukowe w celu wyeliminowania nadal występujących luk w wiedzy na temat potencjału różnorodności biologicznej gleby w rozwiązywaniu problemu zanieczyszczenia gleby oraz konsekwencji zanieczyszczenia dla różnorodności biologicznej gleby, a także by zlikwidowała luki prawne związane z toksycznością produktów biobójczych i weterynaryjnych produktów leczniczych dla gleby i żyjących w niej organizmów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wsparcia prac odpowiedzialnych agencji w celu zapewnienia rozwoju i promowania rozwiązań stanowiących alternatywę dla najbardziej toksycznych produktów biobójczych w ramach weterynaryjnego zarządzania ochroną przed szkodnikami; domaga się, by Komisja we współpracy z Europejską Agencją Chemikaliów oraz w oparciu o zasadę ostrożności opracowała europejskie wartości graniczne zanieczyszczeń gleby substancjami per- i polifluoroalkilowymi;

43. ubolewa, że w ramach kontroli sprawności przepisów UE dotyczących wody nie omówiono możliwości szerszego zintegrowanego zarządzania środowiskowego w zlewniach, łączącego plany gospodarowania wodami w dorzeczu z ogólniejszymi planami ochrony gleb; jest zdania, że taka zintegrowana analiza i procedura decyzyjna byłaby korzystna dla kilku różnych celów polityki UE, a także mogłaby dać korzyści na lokalnym poziomie rządzenia;

44. wzywa państwa członkowskie do lepszego zintegrowania ochrony wód i gleb, wraz z powiązаныmi ocenami obciążeń i ryzyka (w tym w ramach planów gospodarowania wodami w dorzeczu) oraz przyjęciem zintegrowanego podejścia do środków zapewniających ochronę obu tych czynników środowiskowych;

45. zgadza się z EEA, że wymagane jest zharmonizowane, reprezentatywne monitorowanie gleb w całej Europie, aby opracować system wczesnego ostrzegania o przekroczeniu krytycznych wartości progowych oraz prowadzić zrównoważone gospodarowanie glebami⁽⁴⁵⁾; wzywa państwa członkowskie i Komisję, aby usprawiły i przyspieszyły gromadzenie i integrację danych dotyczących stanu gleby, tendencji i zagrożeń dla gleby na szczeblu UE; w związku z tym

⁽⁴⁵⁾ Europejska Agencja Środowiska, *The European environment – state and outlook 2020*, [Europejskie środowisko – stan i prognozy na 2020 r.], 2019 r.

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie unijnego obserwatorium gleby, które opiera się na komponencie programu LUCAS dotyczącym gleby; wzywa Komisję do zapewnienia funkcjonalności obydwu instrumentów w perspektywie długoterminowej, a także wystarczających zasobów na potrzeby optymalnego i regularnego monitorowania właściwości biologicznych i fizykochemicznych gleby, w tym obecności chemikaliów rolniczych i innych substancji zanieczyszczających, takich jak zanieczyszczenia rosnącego ryzyka; uważa, że ma to zasadnicze znaczenie dla wyeliminowania luki w danych i wskaźnikach oraz dla wspierania Europejskiego Zielonego Ładu; podkreśla potrzebę lepszego zrozumienia procesów prowadzących do degradacji gruntów i pustynnienia w UE; wzywa Komisję do ustanowienia metodyki i odpowiednich wskaźników w celu oceny i gromadzenia danych na temat stopnia pustynnienia i degradacji gruntów w UE;

46. zauważa, że 13 państw członkowskich zadeklarowało, że są stronami poszkodowanymi z punktu widzenia Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustynnienia w państwach dotkniętych poważnymi suszami i/lub pustynnieniem, zwłaszcza w Afryce; wzywa Komisję do uwzględniania w polityce europejskiej celów zrównoważonego rozwoju dotyczących gleby;

47. zauważa wyzwania o charakterze zarządczym, koordynacyjnym, komunikacyjnym, finansowym, technicznym i prawnym, utrudniające poprawę spójności i interoperacyjności ogólnounijnego i krajowego monitorowania gleby i gromadzenia informacji; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspólnego stawienia czoła tym wyzwaniom oraz do przyspieszenia współpracy, w tym w ramach unijnej Grupy Ekspertów ds. Ochrony Gleby, aby zapewnić wysoki poziom ochrony gleby, a także uniknąć powielania oraz zbędnych obciążeń biurokratycznych i kosztów dla państw członkowskich i MŚP;

48. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia i przyspieszenia działań mających na celu pełne wykorzystanie wartości, jaką jest woda, w szczególności aby ponownie w pełni wykorzystywać składniki odżywcze i cenne składniki znajdujące się w ściekach, z myślą o usprawnieniu obiegu zamkniętego w rolnictwie oraz unikaniu nadmiernego usuwania składników odżywczych do środowiska;

49. wzywa Komisję do ułatwienia organizacji dorocznej konferencji z udziałem państw członkowskich i zainteresowanych stron, co da im możliwość odgrywania kluczowej roli dzięki rozmowom poświęconym poszczególnym kwestiom;

50. uznaje ważną rolę zdrowej gleby – jako największego lądowego pochłaniacza dwutlenku węgla – w wychwytywaniu i składowaniu dwutlenku węgla, w szczególności dzięki dodatkowym korzyściom oferowanym przez tereny podmokłe i rozwiązania oparte na zasobach przyrody, co musi ułatwić osiągnięcie celów klimatycznych na 2030 r., a także unijnego celu neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r.; podkreśla, że nowa strategia w dziedzinie ochrony gleby powinna gwarantować, że wkład gleb w łagodzenie zmiany klimatu i przystosowywanie się do niej jest spójny z pozostałą częścią unijnej polityki klimatycznej; wzywa zatem państwa członkowskie do wzmocnienia rekultywacji i zrównoważonego wykorzystania gleby jako narzędzia polityki klimatycznej w krajowych planach w zakresie energii i klimatu, a w szczególności w środkach mających zastosowanie do sektora użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF), oraz do zachowania, ochrony i zwiększenia pochłaniaczy dwutlenku węgla (w szczególności na obszarach o glebach bogatych w węgiel, takich jak użytki zielone i torfowiska), w uzupełnieniu do działań zmierzających do promowania zrównoważonego wykorzystania gleby w polityce rolnej oraz do zmniejszenia emisji pochodzących z rolnictwa; uważa, że należy wspierać środki zwiększające sekwestrację dwutlenku węgla w glebach; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności ogłoszenie przez Komisję inicjatywy na rzecz uprawy sprzyjającej pochłanianiu dwutlenku węgla przez glebę oraz zachęca Komisję do przeanalizowania kilku wariantów;

51. uważa, że należy zapobiegać stosowaniu niezrównoważonych praktyk prowadzących do utraty węgla organicznego w glebie oraz przyczyniających się do zmiany klimatu; ubolewa, że dane szacunkowe na temat zawartości węgla ograniczają się do górnych warstw gleby, oraz wzywa państwa członkowskie i Komisję do opracowania odpowiednich danych na temat zawartości węgla w niższych warstwach gleby, co umożliwiłoby lepsze zrozumienie ogólnego potencjału gleby w zakresie utrzymywania i zwiększania zawartości węgla;

52. wzywa Komisję do ustanowienia, w ramach nadchodzącego przeglądu rozporządzenia LULUCF, docelowej daty przekształcenia wszystkich gleb rolnych w pochłaniacze dwutlenku węgla netto, zgodnie z celami neutralności klimatycznej UE do 2050 r.;

53. podkreśla, że uprawa sprzyjająca pochłanianiu dwutlenku węgla przez glebę wiąże się z licznymi korzyściami: łagodzeniem zmiany klimatu, zwiększeniem zdolności produkcyjnej i odporności gleby oraz różnorodności biologicznej, a także ograniczonym odpływem składników odżywczych; domaga się wzmocnionego budowania zdolności, tworzenia sieci kontaktów i transferu wiedzy w celu przyspieszenia sekwestracji dwutlenku węgla i zwiększenia ilości dwutlenku węgla magazynowanego w glebie, a tym samym zapewnienia rozwiązań dla wyzwań klimatycznych;

54. podkreśla, że niezrównoważone użytkowanie gruntów uwalnia z gleby do atmosfery dwutlenek węgla, który od stuleci lub tysiącleci był częścią ekosystemu gleby;

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

55. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, by wielofunkcyjna rola gleby została odpowiednio uwzględniona w badaniach, do zwiększenia skali badań innowacyjnych i finansowania dotyczących gleby oraz do dostosowania odpowiednich istniejących programów finansowania na potrzeby ułatwienia takich projektów badawczych w celu odzwierciedlenia specyfiki gleby we wszystkich powiązanych badaniach; z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie uruchomienie misji na rzecz zdrowia gleby i żywności w ramach programu „Horyzont Europa”; domaga się wzmocnionej roli unijnego obserwatorium gleby i Europejskiego Ośrodka Danych o Glebie oraz przydziału odpowiedniego finansowania na potrzeby realizacji ich misji i osiągnięcia celów nowej strategii w dziedzinie ochrony gleby; wzywa ponadto Komisję i państwa członkowskie do rozwoju taksonomicznej wiedzy na temat różnorodności biologicznej gleby oraz wiedzy na temat wpływu warunków glebowych na interakcje ekosystemowe; podkreśla zależność między glebami a wodami oraz domaga się specjalnego wsparcia na potrzeby badań dotyczących pozytywnej roli, jaką zdrowe gleby odgrywają w dalszym ograniczaniu zanieczyszczenia rozproszonych wód;

56. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły wystarczające wsparcie finansowe i zachęty do promowania ochrony gleb, zrównoważonego gospodarowania nimi, ich zachowania i rekultywacji oraz innowacji i badań w ramach wspólnej polityki rolnej, funduszy polityki spójności, programu „Horyzont Europa” i innych dostępnych instrumentów finansowych; zachęca Komisję i państwa członkowskie do zidentyfikowania obszarów narażonych na erozję i niski poziom węgla organicznego oraz obszarów narażonych na zagęszczanie, które mogłyby skorzystać z ukierunkowanego finansowania;

57. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego poziomu zasobów kadrowych i stabilności finansowania w agencjach zaangażowanych w prace związane ze strategią tematyczną w dziedzinie ochrony gleby; podkreśla, że wystarczająca liczba wykwalifikowanych pracowników stanowi warunek wstępny dla udanego wdrażania polityki Unii; wzywa w związku z tym Komisję do zapewnienia odpowiednich poziomów zatrudnienia, w szczególności w Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska;

58. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia środków na rzecz zharmonizowanego i zintegrowanego gromadzenia danych, kompleksowego systemu monitorowania oraz wymiany informacji i najlepszych praktyk w zakresie ochrony gleby, zrównoważonego zarządzania nią oraz jej rekultywacji w całej Unii, a także maksymalizacji synergii istniejących systemów monitorowania z narzędziami WPR;

59. uważa, że środki te powinny być podstawowymi warunkami kwalifikowalności do finansowania unijnego lub krajowego;

60. uważa, że państwa członkowskie powinny opracowywać i publikować sprawozdania o stanie gleb w regularnych odstępach czasowych, nie dłuższych niż pięcioletnie; uważa, że wszystkie gromadzone dane na temat gleby powinny być udostępniane do wiadomości publicznej w internecie;

61. wspiera inicjatywy mające na celu zwiększenie świadomości społecznej i zrozumienia pozytywnego wpływu funkcji gleby i jej ochrony, w tym związanych ze zrównoważonym gospodarowaniem glebami, ich ochroną i rekultywacją, zdrowiem publicznym i zrównoważeniem środowiskowym; podkreśla, że świadomość społeczna na temat funkcji gleby i ich zrozumienie stanowią kluczowy czynnik powodzenia nowej strategii w dziedzinie ochrony gleby oraz zapewnienia uczestnictwa obywateli, a przede wszystkim właścicieli gruntów, rolników i leśników jako podstawowych podmiotów zaangażowanych w gospodarowanie glebami; domaga się ściślejszej współpracy z ogółem społeczeństwa w obszarze zdrowia gleby i w sytuacjach zagrożenia dla środowiska, a także wsparcia inicjatyw wspólnotowych na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania gleby; wyraża poparcie dla Światowego Dnia Gleby oraz wzywa do podjęcia dalszych działań, aby zwiększyć świadomość w tym względzie;

62. podkreśla, że ryzyko środowiskowe ujęte w przyszłych przepisach w sprawie obowiązkowej należytej staranności pod względem praw człowieka i środowiska powinno obejmować – w oparciu o cele nowej strategii UE w dziedzinie ochrony gleby – degradację gleby;

63. wzywa Komisję, jako światowego lidera w dziedzinie ochrony środowiska, do uwzględnienia w nowej strategii UE w dziedzinie ochrony gleby ochrony i zrównoważonego użytkowania gleby we wszystkich istotnych aspektach jej polityki zewnętrznej, a w szczególności do pełnego uwzględnienia tej perspektywy przy zawieraniu odpowiednich umów międzynarodowych oraz dokonywaniu przeglądu obowiązujących umów;

64. wzywa Komisję do uwzględnienia ochrony gleby w rozdziałach dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju w umowach handlowych, z podjęciem środków w celu rozwiązania problemu degradacji gleby importowanej z tych krajów, łącznie z degradacją powodowaną biopaliwami o wysoce negatywnych skutkach środowiskowych, oraz do powstrzymania się od eksportowania degradacji gleby; wzywa Komisję do zapewnienia, by produkty przywożone z państw trzecich do UE spełniały takie same normy środowiskowe i dotyczące zrównoważonego użytkowania gruntów;

Środa, 28 kwietnia 2021 r.

65. dostrzega znaczenie współpracy na wszystkich szczeblach, aby skutecznie stawić czoła wszystkim zagrożeniom dla gleby; wzywa w związku z tym państwa członkowskie, by stały się wzorem do naśladowania i rozważyły zainicjowanie konwencji w sprawie gleby na forum ONZ;
  66. wyraża poparcie dla misji „Opieka nad glebą to troska o życie” w ramach programu „Horyzont Europa”, zaproponowanej przez radę ds. misji na rzecz zdrowia gleby i żywności, stawiającej sobie za cel osiągnięcie przez 75 % gleb zdrowego stanu do 2030 r., aby uczynić zdrowymi żywność, ludzi, przyrodę i klimat;
  67. zaleca tworzenie nowych terenów zieleni, leśnych i rolno-leśnych, w szczególności w regionach miejskich, aby zrównoważyć negatywne skutki obecnego wysokiego poziomu uszczelniania gleby w europejskich miastach;
  68. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.
-